

Pensionskassen PenSam

Halvårsrapport 2019

Jørgen Knudsens Vej 2
3520 Farum
CVR-nr. 24 25 55 49

Indholdsfortegnelse

Ledelsesberetning	2
Halvårsregnskabet	
Ledespåtegning	4
Resultatopgørelse	5
Balance	6
Egenkapitalopgørelse	8
Noter	9

Ledelsesberetning

Der er i 1. halvår 2019 opnået et samlet investeringsafkast på 2.137 mio. kr., svarende til 8,7% før skat. De samlede investeringsaktiver steg til 28.803 mio. kr.

De finansielle markeder var præget af større kursstigninger på børsnoterede aktier og faldende renteniveau gav tilsvarende stigende obligationskurser.

Pensionskassen har opnået tilfredsstillende afkast på børsnoterede aktier, obligationer samt alternative investeringer.

I investeringsstrategien lægges der vægt på en spredning af investeringerne på forskellige aktivtyper. Der er i 2019 foretaget investeringer i alternative investeringer, og som tillige understøtter ambitionen om flere grønne investeringer.

Resultatopgørelse

Pensionsydelse

Udbetaling af pensionsydelse udgør 454 mio. kr., hvilket er en stigning på 2,7 mio. kr.

I pensionsudbetalinger indgår overførsler til andre pensionsselskaber. Der er i 1. halvår 2019 overført 3 mio. kr. fra Pensionskassen til andre selskaber mod 1,9 mio. kr. i samme periode sidste år.

Administrationsomkostninger

De samlede administrationsomkostninger udgør 11 mio. kr. for 1. halvår 2019.

Omkostninger pr. medlem svarer i gennemsnit til 246 kr. Dette er som forventet 15 kr. højere end opgørelsen for samme periode sidste år.

Periodens resultat

Periodens resultat før skat udgør 132 mio. kr. mod 4 mio. kr. for samme periode sidste år.

Resultatet er i overensstemmelse med forventningerne og anses som tilfredsstillende.

Balance

Pensionshensættelser

Pensionshensættelserne steg med 1.234 mio. kr. til 22.581 mio. kr. pr. 30. juni 2019.

Kollektivt bonuspotentiale udgør 3.033 mio. kr. og steg dermed 160 mio. kr. i forhold til ultimo 2018.

Kapitalgrundlag og solvenskapitalkrav

Kapitalgrundlaget steg i 1. halvår 2019 med 133 mio. kr.

Solvenskapitalkravet steg med 500 mio. kr. i perioden, hvilket primært skyldes et fald i det såkaldte VA-tillæg (Volatility adjustment). Faldet i VA-tillægget har medført en stor stigning i pensionshensættelserne og dermed en reduktion i det kollektive bonuspotentiale. Udviklingen i hensættelserne er i høj grad dækket af periodens investeringsafkast.

Solvenskapitalkrav og kapitalgrundlag

I mio. kr.	1. halvår 2019	2018
Solvenskapitalkrav		
Risiko for længere levetid	633	540
Øvrige risici	85	75
Forsikrings- og omkostningsrisici i alt	658	563
Markedsrisici i alt	2.871	2.538
Operationelle og strategiske risici i alt	101	95
Samlede risici	3.661	3.228
Diversifikation	-448	-390
Samlet tabspotentiale	3.213	2.838
Dækket af bonuspotentiale	-2.407	-2.532
Solvenskapitalkrav i alt	807	307
Kapitalgrundlag		
Egenkapital	3.195	3.083
Særlige bonushensættelser	474	458
Fradrag for gæld	0	0
Fortjenstmargen	141	137
Kapitalgrundlag i alt	3.811	3.678
Solvensdækning i %	473	1.200

Investeringsafkast

Det samlede investeringsafkast udgør 8,7% før skat, og der er opnået positive afkast på de enkelte aktivklasser.

I nedenstående tabel fremgår afkast og fordeling af investeringerne på de enkelte aktivklasser.

Investeringsafkast (før PAL) og aktivfordeling

I pct.*)	Afkast	Fordeling
Obligationer	3,9	62
Aktier	17,3	10,2
Alternative investeringer	4,7	22,1
Renteafdækning	4,5	5,7
Afkast før PAL	8,7	100,0

*) opgjort som tidsvægtet afkast

Pensionsprodukterne i Pensionskassen er betinget garanterede gennemsnitsrenteprodukter.

Medlemmerne i Pensionskassen er inddelt 3 medlemsgrupper, svarerende til de tidligere pensionskasser.

Medlemsgruppernes investeringsafkast (før PAL)

I pct.	1. halvår 2019	1. halvår 2018
Sygehjælpere m.fl.	9,4	2,8
Portører	9,6	1,3
Trafikfunktionærer og amtsvejmænd m.fl.	9,1	1,5

Afkastet i pensionskoncepter med garanterede eller betinget garanterede ydelser er positivt påvirket af afkastet på renteafdækningsinstrumenter, der modsvarer af stigende pensionsforpligtelser.

Øvrige forhold

Usikkerhed ved indregning og måling

Ved udarbejdelse af års- og halvårsrapporter foretages der i forbindelse med indregning og måling af visse regnskabsposter en vurdering, som omfatter skøn, som er behæftet med en vis usikkerhed. Ledelsens skøn og vurderinger vedrørende fremtidige begivenheder har indvirkning på indregning og måling af visse aktiver og forpligtelser og dermed resultatet i året og i de kommende år.

De områder, der især er forbundet med skøn, er måling af dagsværdi af unoterede finansielle instrumenter samt forpligtelser vedrørende pensionsaftaler. Områderne er de samme som ved udarbejdelse af årsrapporten for 2018.

Der er redegjort for dette i noten om anvendt regnskabspraksis i årsrapporten for 2018, hvortil der henvises.

Risikoplysninger

Der henvises til beskrivelse i årsrapporten for 2018, note 24 side 47-45.

Begivenheder efter balancedagen

Der er i tiden fra den 30. juni 2019 til halvårsrapportens underskrivelse ikke indtruffet forhold, som efter ledelsens opfattelse har væsentlig påvirkning på pensionskassens økonomiske stilling.

Forventninger til hele 2019

Det forventes at pensionsudbetalinger vil ligge på niveau med 2018.

Resultatet for 2019 vil være afhængigt af udviklingen på finansielle markeder. Det er forventningen at investeringsafkastet for 2019 vil være positivt.

Det samlede regnskabsmæssige resultat efter skat for året forventes at ligge på niveau med resultat for halvåret 2019.

Ledespåtegning

Bestyrelsen og direktionen har i dag behandlet og godkendt halvårsrapporten for 2019 for Pensionskassen PenSam.

Der er ikke foretaget revision eller review af halvårsrapporten.

Halvårsrapporten aflægges i overensstemmelse med Lov om finansiel virksomhed.

Det er vores opfattelse, at halvårsrapporten giver et retvisende billede af koncernens og pensionskassens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 30. juni 2019 samt af resultatet af koncernens og pensionskassens aktiviteter for første halvår 2019.

Endvidere er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen indeholder en retvisende redegørelse for udviklingen i koncernens og pensionskassens aktiviteter og økonomiske forhold samt en beskrivelse af de væsentligste risici og usikkerhedsfaktorer, som koncernen og pensionskassen kan påvirkes af.

Farum, den 23. august 2019

Direktion

Torsten Fels

Bestyrelse

Jacob Jensen, formand

Cato Baldvinsson

Palle Nielsen

Reiner Burgwald, næstformand

Inge Beicher

Resultatopgørelse

1. januar - 30. juni

I t. kr.

Note	Pensionskassen		Koncernen	
	30.06.2019	30.06.2018	30.06.2019	30.06.2018
Afgivne forsikringspræmier	-1	-1	-1	-1
Medlemsbidrag for egen regning i alt	-1	-1	-1	-1
Indtægter fra tilknyttede virksomheder	-524	-1.640	0	0
Indtægter fra associerede virksomheder	695.565	69.851	695.565	69.851
Indtægter af investeringsejendomme	5.263	10.612	5.030	8.600
Renteindtægter og udbytter mv.	184.404	245.787	184.404	245.793
Kursreguleringer	1.270.186	235.018	1.270.186	235.018
Renteudgifter	-2.495	-1.647	-2.786	-1.670
Administrationsomkostninger i forbindelse med investeringsvirksomhed	-15.042	-14.867	-15.042	-14.867
Investeringsafkast, i alt	2.137.357	543.114	2.137.357	542.725
Pensionsafkastskat	-290.144	-70.317	-290.144	-70.317
Udbetalte ydelser	-453.647	-450.964	-453.647	-450.964
Pensionsydelse for egen regning, i alt	-453.647	-450.964	-453.647	-450.964
Ændring i pensionshensættelser	-1.229.276	-7.965	-1.229.276	-7.965
Ændring i pensionshensættelser for egen regning, i alt	-1.229.276	-7.965	-1.229.276	-7.965
Ændring i fortjenstmargen	-4.569	0	-4.569	0
Ændring i overskudskapital	-16.274	679	-16.274	679
Administrationsomkostninger	-11.416	-10.958	-11.416	-10.958
Pensionsmæssige driftsomkostninger for egen regning, i alt	-11.416	-10.958	-11.416	-10.958
Overført investeringsafkast	-132.657	-3.588	-132.657	-3.588
Pensionsteknisk resultat	-627	0	-627	-389
Egenkapitalens investeringsafkast	132.657	3.588	132.657	3.588
Resultat før skat	132.030	3.588	132.030	3.199
Pensionsafkastskat for egenkapitalen	-20.297	-549	-20.297	-549
Minoritetsinteressers andel af driftsresultat	0	0	0	389
Periodens resultat	111.733	3.039	111.733	3.039
Totalindkomstopgørelse				
Periodens resultat	111.733	3.039	111.733	3.039
Anden totalindkomst	0	0	0	0
Periodens totalindkomst	111.733	3.039	111.733	3.039

Balance pr. 30. juni

Aktiver

I t. kr.

Note	Pensionskassen		Koncernen	
	30.06.2019	31.12.2018	30.06.2019	31.12.2018
Materielle aktiver, i alt	538	538	538	538
Investeringsejendomme	208.638	332.545	236.742	360.649
Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	86.942	107.466	0	0
Kapitalandele i associerede virksomheder	8.177.447	7.637.567	8.177.447	7.637.567
Investeringer i tilknyttede og associerede virksomheder, i alt	8.264.389	7.745.033	8.177.447	7.637.567
Kapitalandele	3.080.575	2.727.448	3.080.575	2.727.448
Obligationer	13.217.253	13.420.948	13.217.253	13.420.948
Pantesikrede udlån	20	29	20	29
Andre udlån	7.585	9.203	7.585	9.203
Afledte finansielle instrumenter	4.024.876	2.916.539	4.024.876	2.916.539
Andre finansielle investeringsaktiver, i alt	20.330.309	19.074.167	20.330.309	19.074.167
Investeringsaktiver, i alt	28.803.336	27.151.745	28.744.498	27.072.383
Tilgodehavender hos PenSam Liv	0	22.529	0	22.529
Andre tilgodehavender	23.447	3.257	23.519	3.465
Tilgodehavender, i alt	23.447	25.786	23.519	25.994
Tilgodehavende pensionsafkastskat	60.958	155.792	60.958	155.792
Likvide beholdninger	107.495	125.387	170.042	209.503
Andre aktiver, i alt	168.453	281.179	231.000	365.295
Tilgodehavende renter samt optjent leje	202.958	141.616	202.958	141.616
Andre periodeafgrænsningsposter	103.885	71.832	103.885	71.832
Periodeafgrænsningsposter, i alt	306.843	213.448	306.843	213.448
Aktiver, i alt	29.302.617	27.672.696	29.306.398	27.677.658

Balance pr. 30. juni

Passiver

I t. kr.

Note	Pensionskassen		Koncernen	
	30.06.2019	31.12.2018	30.06.2019	31.12.2018
Overført overskud	3.195.139	3.083.406	3.195.139	3.083.406
Minoritetsinteresser	0	0	0	0
Egenkapital, i alt	3.195.139	3.083.406	3.195.139	3.083.406
Overskudskapital	474.376	458.102	474.376	458.102
Ansvarlig lånekapital, i alt	474.376	458.102	474.376	458.102
4 Pensionshensættelser	22.439.671	21.210.395	22.439.671	21.210.395
4 Fortjenstmargen på pensionshensættelser og investeringskontrakter	141.468	136.899	141.468	136.899
Hensættelser til pensions- og investeringskontrakter, i alt	22.581.139	21.347.294	22.581.139	21.347.294
Gæld til kreditinstitutter	766.538	1.376.608	766.581	1.376.651
Skyldig pensionsafkastskat	308.227	212.096	308.227	212.096
Anden gæld	1.977.179	1.195.190	1.980.917	1.200.109
Gæld, i alt	3.051.944	2.783.894	3.055.725	2.788.856
Andre periodeafgrænsningsposter	19	0	19	0
Periodeafgrænsningsposter, i alt	19	0	19	0
Passiver, i alt	29.302.617	27.672.696	29.306.398	27.677.658

Øvrige noter

- 1 Anvendt regnskabspraksis
- 2 Hoved- og nøgletal
- 3 Fordeling af det realiserede resultat

Egenkapitaloppgørelse

I t. kr.

Egenkapital	Pensionskassen		Koncernen	
	30.06.2019	31.12.2018	30.06.2019	31.12.2018
Saldo primo	3.083.406	3.596.789	3.083.406	3.604.782
Periodens- / årets resultat	111.733	-513.383	111.733	-513.383
Anden totalindkomst	0	0	0	0
Periodens- / årets totalindkomst	111.733	-513.383	111.733	-513.383
Overført overskud, i alt	3.195.139	3.083.406	3.195.139	3.091.398
Regulering minoritetsinteresser	0	0	0	-7.993
Saldo ultimo	3.195.139	3.083.406	3.195.139	3.083.406

Noter

NOTE 1

Anvendt regnskabspraksis

Halvårsrapporten for pensionskassen er aflagt i overensstemmelse med reglerne i lov om finansiel virksomhed og Finanstilsynets bekendtgørelse om finansielle rapporter for forsikringselskaber og tværgående pensionskasser (Regnskabsbekendtgørelsen).

Ændring i anvendt regnskabspraksis

En ændring af Regnskabsbekendtgørelsen medfører, at indholdt PAL tages ud af hensættelserne og placeres under gældsposter i balancen fra og med regnskabsåret 2018.

Ændringerne medfører en mindre forskydning mellem regnskabsposterne tilgodehavende pensionsafkastskat, overskudskapital, pensionshensættelser og skyldig pensionsafkastskat. Ændringen har således hverken effekt på resultatopgørelsen eller egenkapitalen. Sammenligningstal og noter er tilpasset ændringen.

Udover ovennævnte tilpasning er anvendt regnskabspraksis uændret i forhold til årsrapporten for 2018, hvortil der henvises.

NOTE 2**Hoved- og nøgletal**

Resultatopgørelse i mio. kr.	30.06.2019	30.06.2018	31.12.2018
Pensionsydelse f.e.r. (for egen regning)	-454	-451	-939
Investeringsafkast før pensionsafkastskat	2.137	543	545
Pensionsmæssige driftsomkostninger f.e.r. i alt	-11	-11	-23
Ændring i pensionshensættelser	-1.229	-8	53
Ændring i overskudskapital	-16	1	38
Ændring i fortjenstmargen	-5	0	-137
Pensionsafkastskat	-290	-70	-143
Overført investeringsafkast	-133	-4	15
Pensionsteknisk resultat	-1	-0	-591
Egenkapitalens investeringsafkast	133	4	-15
Pensionsafkastskat for egenkapitalen	-20	-1	93
Periodens resultat / Periodens totalindkomst	112	3	-513
Balance i mio. kr.	30.06.2019	30.06.2018	31.12.2018
Hensættelser til pensions- og investeringskontrakter i alt	22.581	21.272	21.347
Overskudskapital	474	432	458
Egenkapital, i alt	3.195	3.600	3.083
Aktiver, i alt	29.303	27.479	27.673
Nøgletal i pct.	30.06.2019	30.06.2018	31.12.2018
Afkastprocent	9,4	2,6	2,7
Omkostninger pr. medlem i kr.	246	231	481
Egenkapitalforrentning efter skat	3,6	0,1	-15,4

NOTE 3	Pensionskassen		Koncernen	
	30.06.2019	30.06.2018	30.06.2019	30.06.2018

Pensionskassen har anmeldt en risikoforrentningsregel, hvor der ikke fordeles risikoforrentning til basiskapitalen.

Realiseret resultat, jf. kontributionsbekendtgørelsen	490.405	626.055	-	-
Kollektivt bonuspotentiale	338.001	621.972	-	-
Overskudskapital	19.747	494	-	-
I alt til medlemmerne	357.748	622.466	-	-
Egenkapitalens investeringsafkast	132.657	3.588	-	-
Fordelt, i alt	490.405	626.056	-	-

Fordeling af realiseret resultat på kontributionsgrupper:

Rentegruppe Pensionskassen for sygehjælpere m.fl.

Kollektivt bonuspotentiale	316.888	583.279	-	-
Overskudskapital	17.979	450	-	-
I alt til medlemmerne	334.867	583.729	-	-

Rentegruppe Pensionskassen for portører m.fl.

Kollektivt bonuspotentiale	50.221	47.610	-	-
Overskudskapital	1.349	33	-	-
I alt til medlemmerne	51.570	47.643	-	-

Rentegruppe Pensionskassen for trafikfunktionærer m.fl.

Kollektivt bonuspotentiale	16.184	15.825	-	-
Overskudskapital	419	11	-	-
I alt til medlemmerne	16.603	15.836	-	-

Risikogrupper

Kollektivt bonuspotentiale	-34.525	-13.807	-	-
I alt til medlemmerne	-34.525	-13.807	-	-

Omkostningsgrupper

Kollektivt bonuspotentiale	-10.767	-10.935	-	-
I alt til medlemmerne	-10.767	-10.935	-	-

Omkostningsgrupper*

Egenkapital	1.913	2.870	-	-
Overskudskapital	274	413	-	-

*Efter kontributionsbekendtgørelsen skal skyggekonti pr. 31.12.2015 nedbringes eller nedskrives med mindst en femtedel om året i de følgende fem år.

NOTE 4	Pensionskassen		Koncernen	
	30.06.2019	31.12.2018	30.06.2019	31.12.2018
Pensionshensættelser				
Pensionshensættelser, primo	21.347.294	21.263.867	21.347.294	21.263.867
Kollektivt Bonuspotentiale, primo	-3.033.232	-2.872.866	-3.033.232	-2.872.866
Akkumuleret værdiregulering, primo	-6.636.150	-6.651.991	-6.636.150	-6.651.991
Retrospektive hensættelser, primo	11.677.912	11.739.010	11.677.912	11.739.010
Tilskrivning af afkast	586.134	849.551	586.134	849.551
Pensionsydelse	-452.724	-903.379	-452.724	-903.379
Omkostningstillæg efter tilskrivning af omkostningsbonus	-21	-65	-21	-65
Risikogevinst efter tilskrivning af risikobonus	8.388	-12.455	8.388	-12.455
Andet	2.675	5.250	2.675	5.250
Retrospektive hensættelser, ultimo	11.822.364	11.677.912	11.822.364	11.677.912
Kollektivt bonuspotentiale, ultimo	2.732.266	3.033.232	2.732.266	3.033.232
Fortjenstmargen ultimo	-141.468	-136.899	-141.468	-136.899
Brutto akkumuleret værdiregulering, ultimo	8.026.509	6.636.150	8.026.509	6.636.150
Netto akkumuleret værdiregulering, ultimo	8.026.509	6.636.150	8.026.509	6.636.150
Saldo ultimo	22.439.671	21.210.395	22.439.671	21.210.395
Fordelingen af pensionshensættelser:				
Rentegruppe Pensionskassen for sygehjælpere m.fl. - betinget garanteret gennemsnitsrenteprodukt				
Garanterede ydelser	17.664.809	16.284.832	17.664.809	16.284.832
Kollektivt bonuspotentiale - rente	2.078.884	2.341.459	2.078.884	2.341.459
Kollektivt bonuspotentiale - risiko	246.299	249.002	246.299	249.002
Kollektivt bonuspotentiale - omkostning	30.386	39.975	30.386	39.975
Risikomargen	63.746	67.866	63.746	67.866
Pensionshensættelser Pensionskassen for sygehjælpere m.fl. i alt	20.084.124	18.983.134	20.084.124	18.983.134
Fortjenstmargen	125.804	121.860	125.804	121.860
Forsikringsmæssige hensættelser Pensionskassen for sygehjælpere m.fl. i alt	20.209.928	19.104.994	20.209.928	19.104.994
Rentegruppe Pensionskassen for portører m.fl. - betinget garanteret gennemsnitsrenteprodukt				
Garanterede ydelser	1.490.497	1.368.687	1.490.497	1.368.687
Kollektivt bonuspotentiale - rente	238.387	254.478	238.387	254.478
Kollektivt bonuspotentiale - risiko	32.392	38.335	32.392	38.335
Kollektivt bonuspotentiale - omkostning	3.067	3.717	3.067	3.717
Risikomargen	5.734	6.026	5.734	6.026
Pensionshensættelser Pensionskassen for portører m.fl. i alt	1.770.077	1.671.243	1.770.077	1.671.243
Fortjenstmargen	12.180	11.665	12.180	11.665
Forsikringsmæssige hensættelser Pensionskassen for portører m.fl. i alt	1.782.257	1.682.909	1.782.257	1.682.909

NOTE 4 (FORTSAT)

Pensionshensættelser	Pensionskassen		Koncernen	
	30.06.2019	31.12.2018	30.06.2019	31.12.2018
Rentegruppe Pensionskassen for trafikfunktionærer m.fl. - betinget garanteret gennemsnitsrenteprodukt				
Garanterede ydelser	480.830	447.868	480.830	447.868
Kollektivt bonuspotentiale - rente	81.472	84.617	81.472	84.617
Kollektivt bonuspotentiale - risiko	20.050	19.793	20.050	19.793
Kollektivt bonuspotentiale - omkostning	1.328	1.856	1.328	1.856
Risikomargen	1.790	1.883	1.790	1.883
Pensionshensættelser Pensionskassen for trafikfunktionærer m.fl. i alt	585.470	556.018	585.470	556.018
Fortjenstmargen	3.484	3.374	3.484	3.374
Forsikringsmæssige hensættelser Pensionskassen for trafikfunktionærer m.fl. i alt	588.954	559.391	588.954	559.391
Afkastprocent pr. rentegruppe				
Pensionskassen for sygehjælpere m.fl.	9,4%	2,9%	9,4%	2,9%
Pensionskassen for portører	9,6%	1,2%	9,6%	1,2%
Pensionskassen for trafikfunktionærer og amtsvejmænd	9,1%	1,3%	9,1%	1,3%
Bonusgrad pr. rentegruppe				
Pensionskassen for sygehjælpere m.fl.	22,4%	25,3%	22,4%	25,3%
Pensionskassen for portører	27,3%	30,4%	27,3%	30,4%
Pensionskassen for trafikfunktionærer og amtsvejmænd	34,3%	36,0%	34,3%	36,0%
Omkostningsresultat i %	-0,1%	-0,1%	-0,1%	-0,1%
Omkostningsresultat i t. kr.	-10.767	-22.215	-10.767	-22.215
Kollektivt bonuspotentiale, omkostning i t. kr.	34.782	45.549	34.782	45.549
Risikoresultat i %	0,0%	0,1%	0,0%	0,1%
Risikoresultat i t. kr.	-8.388	12.455	-8.388	12.455
Kollektivt bonuspotentiale, risiko i t. kr.	298.741	307.130	298.741	307.130
Forrentning af kundemidler efter omkostninger før skat	7,9%	4,7%	7,9%	4,7%

